Österåkers kommun
servicecenter@osteraker.se

Uppföljningsbeslut

efter kvalitetsgranskning av elevers tillgång till läroböcker och andra läromedel vid Rydbo skola i Österåkers kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19 och 20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning av elevers tillgång till läroböcker och andra läromedel vid Rydbo skola. Granskningen genomfördes under vårterminen 2026.

Vid granskningen identifierade Skolinspektionen tre utvecklingsområden som angetts i beslut den 13 maj 2026.

Skolinspektionen har begärt att huvudmannen för Rydbo skola senast den 9 november 2026 skulle redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån identifierade utvecklingsområden. Österåkers kommun har inkommit med en sådan redovisning den 26 oktober 2026.

Beslut efter uppföljning

Skolinspektionen bedömer redovisade åtgärder på följande sätt:

Skolans arbete med att ge eleverna tillgång till och förutsättningar att använda läroböcker och andra läromedel som behövs för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål

Utvecklingsområde 1

- Stärk ledningen av arbetet med att ge alla elever tillgång till läroböcker och andra läromedel som behövs för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål.

Österåkers kommun har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten inom det område som granskats.

Utvecklingsområde 2

- Skapa förutsättningar för ett medvetet och gemensamt arbete med likvärdighet inom skolenheten gällande användningen av läroböcker och andra läromedel.

Österåkers kommun har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten inom det område som granskats.

Utvecklingsområde 3

- Utvärdera tillgången till och användningen av läroböcker och andra läromedel samt vidta vid behov åtgärder för att utveckla skolans arbete.

Österåkers kommun har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten inom det område som granskats.

Skolinspektionen förutsätter att huvudmannen tar ansvar för ett fortsatt utvecklingsarbete. Skolinspektionen avslutar härmed granskningen.

Motivering

Utvecklingsområde 1

Skolinspektionen bedömde att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande område:

- Stärk ledningen av arbetet med att ge alla elever tillgång till läroböcker och andra läromedel som behövs för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål.

Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn leder och samordnar arbetet med att ge alla elever tillgång till de läroböcker och andra läromedel som behövs för en god kunskapsutveckling. Rektorn har organiserat arbetet för att i samråd med lärarna följa upp tillgången till och användningen av läromedel i en årlig process. Processen tydliggör bland annat när lärarna och rektorn ska analysera och inventera befintliga läromedel, göra inköp och beställningar samt följa upp hur läromedlen används. Rektorn har även tillsammans med lärarna och specialläraren inventerat, analyserat samt köpt in läroböcker i exempelvis teknik så att det numera i högre utsträckning finns tillgång till relevanta, aktuella och pedagogiskt ändamålsenliga läroböcker och andra läromedel på skolenheten. Vidare framgår att rektorn har inkluderat arbetet med tillgång till och användning av läroböcker och andra läromedel i det systematiska kvalitetsarbetet.

I huvudmannens redovisning framkommer att de bedömer att verksamhetens kvalitet ökat avseende utvecklingsområdet. Huvudmannen uppger att insatserna exempelvis har lett till att skolans arbete med läroböcker och andra läromedel har gett rektorn och lärarna en gemensam bild av tillgången till och användningen av läromedel i samtliga ämnen samt att förutsättningarna för att eleverna ska få tillgång till aktuella och ändamålsenliga läromedel har stärkts. Vidare framgår att huvudmannen på sikt förväntar sig att lärarnas kollegiala arbete kring läroböcker och andra läromedel kommer att ge positiv effekt på undervisningen.

Skolinspektionen bedömer utifrån ovanstående att huvudmannen har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten inom området.

Utvecklingsområde 2

Skolinspektionen bedömde att ett utvecklingsarbete även behövde inledas inom följande område:

- Skapa förutsättningar för ett medvetet och gemensamt arbete med likvärdighet inom skolenheten gällande användningen av läroböcker och andra läromedel.

Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn har skapat förutsättningar för ett medvetet och gemensamt arbete med likvärdighet inom skolenheten gällande användningen av läroböcker och andra läromedel. Rektorn har organiserat regelbundna pedagogiska möten där lärarna får utveckla det gemensamma arbetet kring användningen av läroböcker och andra läromedel utifrån elevernas olika behov, progression och likvärdighet. Vidare framgår att rektorn tillsammans med lärarna har tagit fram gemensamma riktlinjer för hur läroböcker och andra läromedel på skolenheten ska användas som stöd för elevernas kunskapsutveckling, läsförståelse och anpassningar.

I huvudmannens redovisning framkommer att de bedömer att verksamhetens kvalitet ökat avseende utvecklingsområdet. Huvudmannen uppger att insatserna exempelvis har lett till att lärarna gemensamt arbetar för att läroböcker och andra läromedel ska bidra till progression i lärandet, ge en röd tråd i undervisningen samt anpassas utifrån elevernas olika förutsättningar och behov.

Skolinspektionen bedömer utifrån ovanstående att huvudmannen har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten inom det område som granskats. Skolinspektionen förutsätter att arbetet fortsätter.

Utvecklingsområde 3

Skolinspektionen bedömde att ett utvecklingsarbete även behövde inledas inom följande område:

- Utvärdera tillgången till och användningen av läroböcker och andra läromedel samt vidta vid behov åtgärder för att utveckla skolans arbete.

Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn har påbörjat arbetet med att systematiskt utvärdera tillgången till och användningen av läroböcker och andra läromedel samt vid behov vidta åtgärder för att

utveckla skolans arbete. Rektorn har organiserat arbetet med att följa upp och utvärdera skolans arbete beträffande utvecklingsområdet i en årlig rutin samt inom det systematiska kvalitetsarbetet. Rutinen tydliggör bland annat när rektorn med personal ska följa upp elevernas tillgång till läromedel, hur läromedlen används i undervisningen och vilka effekter användningen har för elevernas lärande. Huvudmannen uppger att rektorn i samråd med lärarna fortsättningsvis kommer att utvärdera tillgången till och användningen av läroböcker och andra läromedel samt att rektorn vid behov kommer att vidta åtgärder för att utveckla skolans arbete i enlighet med den årliga rutinen.

I huvudmannens redovisning framkommer att de bedömer att verksamhetens kvalitet ökat avseende utvecklingsområdet. Huvudmannen uppger att insatserna exempelvis har lett till att rektorn numera vid inköp har ett samlat underlag att utgå ifrån kring elevernas tillgång till läroböcker och andra läromedel samt att användningen av läromedel systematiskt följs upp.

Av huvudmannens redovisning framgår att ytterligare åtgärder är planerade. Huvudmannen uppger exempelvis att rektorn framöver kommer att involvera eleverna i utvärderingen av läroböcker och andra läromedel för att ta del av hur dessa stödjer deras lärande och förståelse samt att nyanställda lärare ska introduceras i skolans gemensamma rutiner för användning, uppföljning och utvärdering av läromedel för att bibehålla likvärdigheten över tid.

Skolinspektionen bedömer utifrån ovanstående att huvudmannen har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten inom det område som granskats. Skolinspektionen förutsätter att arbetet fortsätter.

På Skolinspektionens vägnar

X Marcus Rönnegard

Beslutsfattare
Signerat av: Marcus Rönnegard

X Jessica Kristoffersson

Föredragande
Signerat av: Jessica Kristoffersson

Bilaga 1: Författningsstöd

Den 1 juli 2024 trädde ändringar i skollagen i kraft som syftar till att stärka elevers tillgång till ändamålsenliga läromedel. [1] Ändringarna gäller för flera skolformer. För grundskolan är lydelsen följande[2]:

Eleverna ska utan kostnad ha tillgång till läroböcker, andra läromedel och andra lärverktyg som behövs för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål.

I skollagens första kapitel har införts definitioner av begreppen läroböcker, andra läromedel och andra lärverktyg.

I skollagen avses med

- lärobok: tryckt läromedel, med eller utan digitala komponenter,
- läromedel: helt eller delvis tryckt eller digitalt verk som är avsett att användas i undervisningen, som överensstämmer med relevanta delar av tillämplig kurs-, ämnes- eller ämnesområdesplan och läroplanen, och som är utgivet av någon som bedriver utgivningsverksamhet av professionell art,
- lärverktyg: läroböcker, andra läromedel och andra tryckta eller digitala verk samt utrustning och material som används i undervisningen.[3]

I samband med lagändringarna har regeringen även beslutat om nya formuleringar i flera läroplaner.[4] I läroplanen för grundskolan har ändringarna följande lydelser

Läraren ska organisera och genomföra arbetet så att eleven får använda läroböcker, andra läromedel och andra lärverktyg som behövs för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål.[5]

Rektorn har ansvaret för skolans resultat och har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att

- alla elever erbjuds strukturerad undervisning under lärares ledning,

---

[1] Lag (2023:951) om ändring i skollagen (2010:800).
[2] 10 kap. 10 § andra stycket skollagen.
[3] 1 kap. 3 § elfte–trettonde strecksatserna skollagen.
[4] Förordning (SKOLFS 2024:590) om ändring i förordningen (2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet.
[5] Lgr 22, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper.

- alla elever får tillgång till och förutsättningar att använda läroböcker, andra läromedel och andra lärverktyg som behövs för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål,
- alla elever får tillgång till och förutsättningar att använda skolbibliotek,
- alla lärare får tillgång till de lärarhandledningar som behövs för att ge eleverna en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål. [6]

[6] Lgr 22, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar.